

[Poul Dam.]

som måske førte til, at man fortsat ville være medlem af Atlantpagten, men som i hvert fald var udtryk for, at man gjorde, hvad man selv ville, og ikke bare fulgte slavisk med i den fåreflok — det taler man jo om for tiden — som man tilfældigvis er kommet ind i, og hvor der er nogle skrappe ulvehunde til at sørge for, at man bliver der.

Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Per Federspiel, der sagde, at nedsættelsen af en kommission ville være en undergravning af det høje tings ansvar. Her vil jeg gerne opmærksom på, at de parlamentariske kommissioner er indføjjet i grundloven som organer for det høje ting — ikke som organer for noget udefra, men netop som udtryk for det høje tings politiske arbejde.

Det ærede medlem hr. Rimstad omtalte den tilsyneladende saglige form, dette forslag har. Jeg må replicere på den måde, at trods den tilsyneladende saglige form, de ærede ordføreres afvisning af forslaget havde, har man alligevel følt en grundstemning af, at et forslag fra socialistisk folkepartis side uanset sit indhold skulle kanøflæs.

Jeg tror, at man i nogen grad undervurderer betydningen af, at de udenrigspolitiske anliggender drøftes bredt, grundigt og sagligt i befolkningen, og til en grundig og saglig drøftelse hører, at alle parter i drøftelsen virkelig kommer til orde, både Atlantpagttilhængere og Atlantpagtmodstandere. Meget af den diskussion, der har været omkring Atlantpagten i de forløbne 16 år, har, som jeg sagde i mit første indlæg, været forfærdende usaglig. Jeg tror, jeg tør sige, at man fra begge sider har råbt hen over en alt for dyb og bred grøft. Dette forslag ville kunne føre til, at man i højere grad kunne nå til at acceptere, at man havde sagligt forskellige synspunkter, men at det, der fra begge sider lå én på sinde var, at man ønskede at gøre, hvad der kunne tjene landet, landets frihed og landets fremtid bedst.

Per Federspiel: Det ærede medlem hr. Poul Dams yderligere motivering for nedsættelsen af denne kommission i henhold til grundlovens § 51, nemlig bl. a. at man dér skulle, om jeg så må sige, give karakter til sine allierede, i virkeligheden foretage en slags debat, som jo må foregå bag lukkede døre, modarbejder hele formålet, og dette

giver mig yderligere anledning til at bemærke, at jeg på mit partis vegne også vil modsætte mig; at der nedsættes et udvalg til at behandle dette spørgsmål.

Frode Jakobsen: Det ærede medlem hr. Poul Dam startede med at sige, at vi nu skulle vise, at nu havde vi jo endelig demokrati i dette land, og nu gjaldt det om, at den udenrigspolitiske debat kom til at foregå i større offentlighed.

Det ærede medlem foreslog dernæst, at man nedsatte en kommission, at disse overvejelser altså skulle foregå i en kommission, fordi det i en kommission — en sådan lukket kommission — ville være lettere at drøfte vore allieredes og eventuelt også vore modstanderes fejl og opførsel i det hele taget.

De to ting passer da ikke godt sammen. Jeg foretrækker, at debatten om Danmarks medlemskab og vor eventuelle kritik af venner og fjender foregår i fuld offentlighed, og at den hellere foregår her i folketinget end inden for en kommission, og jeg synes, at dette argument i allerhøjeste grad taler imod forslaget.

Helveg Petersen: Jeg forstår ikke, hvorfor det ærede medlem hr. Per Federspiel er afvisende over for tanken om at drøfte problemet i et udvalg. Jeg mener ikke — og mener det heller ikke, efter at jeg har hørt det ærede medlem hr. Poul Dams supplerende bemærkninger — at den parlamentariske kommission er det egnede apparat til at klare dette problem. Jeg mener, at man må kunne finde andre veje, ad hvilke man kan tilvejebringe oplysninger, der kan indgå i debatten.

Havde vi haft forhandlingen om den højtærede udenrigsministers redegørelse, var vi jo nok kommet ind på nogle betragtninger omkring de former, der kunne tænkes. Jeg skal ikke komme ind på det her. Det får vi lejlighed til, når redegørelsen skal drøftes. Jeg tror imidlertid, at vi har selskaber og institutter her i landet, der kan hjælpe os, og at vi kunne tilvejebringe andre, der kunne betjene os med hensyn til at tilvejebringe et fyldigt materiale, der kan indgå i debatten. Jeg tror dog ikke, at det er rigtigt at låse det inde i en parlamentarisk kommission. Det må gøres på en anden måde.